

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) ประเภทการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล วัฒนธรรมองค์การของหอผู้ป่วย ภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย กับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งวิเคราะห์หาตัวพยากรณ์ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 92 โรงพยาบาล มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 16,568 คน

กลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้จำนวนสมาชิกของกลุ่มตัวอย่างที่ดี ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage sampling) โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. กำหนดขนาดตัวอย่างตาม Yamane (1976 อ้างถึงใน ประคอง กรรณสูต, 2538)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad \text{เมื่อระดับความมีนัยสำคัญเป็น 05}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างเท่าที่ยอมรับได้ ในที่นี้กำหนดไว้ 5 %

ผลการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 392 คน แต่เนื่องจากการเพิ่มจำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น โอกาสของความคลาดเคลื่อนจะน้อยลง (บุญชม ศรีสะอาด, 2535) ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากรเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัวเป็น 784 คน

2. เลือกโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ตามการแบ่งเขตจังหวัดของส่วนราชการภูมิภาค ซึ่งมีทั้งหมด 12 เขต โดยจัดกลุ่มโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไปในแต่ละเขตแล้วสุ่มอย่างง่ายให้ได้โรงพยาบาลศูนย์ 1 แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป 1 แห่งในแต่ละเขต รวมเป็นโรงพยาบาลที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 24 โรงพยาบาล

3. หาจำนวนตัวอย่างประชากรในแต่ละโรงพยาบาลของโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่สุ่มได้ด้วยวิธีคำนวณตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละโรงพยาบาลให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 784 คน โดย 784 คนคิดเป็นร้อยละ 14.4 ของประชากรทั้งหมด แล้วนำร้อยละ 14.4 ไปคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงพยาบาล

4. สํารวจรายชื่อหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไปที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขึ้นตรงกับกลุ่มงานการพยาบาล รวมทั้งสำรวจรายชื่อพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยนั้นๆ ซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยนั้นๆมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี ตามจำนวนสมาชิกของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรพยาบาลวิชาชีพ และกลุ่มตัวอย่างประชากรใน
โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ชื่อโรงพยาบาล	ชื่อโรงพยาบาล ที่สุ่มได้	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
เขต 1			
รพศ. รพ.พระนครศรีอยุธยา	รพ.พระนครศรีอยุธยา	178	26
รพท. รพ.ปทุมธานี , รพ.อ่างทอง รพ.พระนั่งเกล้านนทบุรี รพ.เสนา พระนครศรีอยุธยา รพ.สมุทรปราการ	รพ.พระนั่งเกล้านนทบุรี	209	30
เขต 2			
รพศ. รพ.สระบุรี	รพ.เจ้าพระยายมราช สุพรรณบุรี	209	30
รพท. รพ.พระพุทธบาท สระบุรี รพ.ลพบุรี , รพ.บ้านหมี่ ลพบุรี รพ.สิงห์บุรี , รพ.อินทร์บุรี รพ.ชัยนาท , รพ.นครนายก รพ.สมเด็จพระสังฆราชองค์ที่17	รพ.ชัยนาท	164	23
เขต 3			
รพศ. รพ.ชลบุรี, รพ.พระปกเกล้าจันทบุรี	รพ.ชลบุรี	341	49
รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร			
รพท. รพ.เมืองฉะเชิงเทรา รพ.ระยอง , รพ.ตราด รพ.รพ.สมเด็จพระยุพราชสระแก้ว	รพ.ตราด	174	25
เขต 4			
รพศ. รพ.ราชบุรี , รพ.นครปฐม	รพ.นครปฐม	273	39

ชื่อโรงพยาบาล	ชื่อโรงพยาบาล ที่กลุ่มได้	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
รพท. รพ.บ้านโป่ง , รพ.โพธาราม รพ.พระนั่งเกล้านนทบุรี รพ.ดำเนินสะดวก , รพ.สมุทรสาคร รพ.ประจวบคีรีขันธ์ , รพ.มะการักษ์ รพ.พหลพลพยุหเสนา รพ.พระจอมเกล้าเพชรบุรี	รพ.สมเด็จพระพุทธ เลิศหล้า	162	23
เขต 5			
รพศ. รพ.มหาธาตนครราชสีมา รพ.บุรีรัมย์ , รพ.สุรินทร์	รพ.มหาธาตนครราชสีมา	461	66
รพท. รพ.ชัยภูมิ , รพ.มหาสารคาม รพ.ศรีสะเกษ	รพ.ชัยภูมิ	175	25
เขต 6			
รพศ. รพ.ขอนแก่น , รพ.อุดรธานี	รพ.ขอนแก่น	238	34
รพท. รพ.เลย , รพ.หนองคาย รพ.หนองบัวลำภู , รพ.สกลนคร	รพ.เลย	154	22
เขต 7			
รพศ. รพ.สรรพสิทธิประสงค์	รพ.สรรพสิทธิประสงค์	348	50
รพท. รพ.อำนาจเจริญ , รพ.นครพนม รพ.มุกดาหาร , รพ.ร้อยเอ็ด รพ.ยโสธร , รพ.กาฬสินธุ์	รพ.ยโสธร	129	18
เขต 8			
รพศ. รพ.สวรรค์ประชารักษ์	รพ.สวรรค์ประชารักษ์	308	44
รพท. รพ.อุทัยธานี , รพ.แม่สอด ตาก รพ.สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช รพ.สุโขทัย , รพ.ศรีสังวร สุโขทัย รพ.กำแพงเพชร	รพ.สุโขทัย	140	20

ชื่อโรงพยาบาล	ชื่อโรงพยาบาล ที่สุ่มได้	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
เขต 9			
<u>รพศ.</u> รพ.พระพุทธชินราช พิษณุโลก รพ. อุตโรคิตถ์	รพ. อุตโรคิตถ์	221	32
<u>รพท.</u> รพ. เพชรบูรณ์ , รพ. แพร่ รพ. น่าน , รพ. พิจิตร	รพ. เพชรบูรณ์	136	20
เขต 10			
<u>รพศ.</u> รพ. ลำปาง รพ. เชียงรายประชานุเคราะห์	รพ. ลำปาง	371	53
<u>รพท.</u> รพ. นครพิงค์เชียงใหม่ รพ. ศรีสังวาลย์แม่ฮ่องสอน รพ. ลำพูน , รพ. พะเยา , รพ. เชียงคำ	รพ. นครพิงค์เชียงใหม่	195	28
เขต 11			
<u>รพศ.</u> รพ. สุราษฎร์ธานี รพ. มหาราชนครศรีธรรมราช	รพ. สุราษฎร์ธานี	275	40
<u>รพท.</u> รพ. เกาะสมุย สุราษฎร์ธานี รพ. ชุมพร , รพ. ระนอง , รพ. พังงา รพ. ตะกั่วป่า พังงา , รพ. กระบี่ รพ. วชิรภูเก็ต	รพ. ชุมพร	150	22
เขต 12			
<u>รพศ.</u> รพ. ตรัง , รพ. ยะลา รพ. หาดใหญ่ สงขลา	รพ. หาดใหญ่ สงขลา	276	40
<u>รพท.</u> รพ. นราธิวาส, รพ. ปัตตานี รพ. สุโงโกลก นราธิวาส รพ. พัทลุง , รพ. สตูล , รพ. สงขลา รพ. เบตง ยะลา	รพ. พัทลุง	171	25
รวม	24	5,458	784

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และระดับตำแหน่งในการปฏิบัติงาน โดยมีลักษณะคำถามให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การ ซึ่งผู้วิจัยใช้ทฤษฎีของ Cook (1989) และแบบสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การของอัญชลี วิสิทธิ์วงษ์ (2539) เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะวัฒนธรรมองค์การแบบสร้างสรรค์ จำนวน 16 ข้อ ได้แก่

- มุ่งเน้นความสำเร็จ	4	ข้อ (ข้อ 1 - 4)
- มุ่งเน้นสัจการแห่งตน	4	ข้อ (ข้อ 5 - 8)
- มุ่งเน้นบุคคลและการสนับสนุน	5	ข้อ (ข้อ 9 - 13)
- มุ่งเน้นโมตรีสัมพันธ์	3	ข้อ (ข้อ 14 - 16)

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้ 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความทั้งหมด มีค่าคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน
เห็นด้วย	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความนั้นบางส่วน มีค่าคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ผู้ตอบไม่แน่ใจกับข้อความดังกล่าว มีค่าคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ผู้ตอบไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นบางส่วน มีค่าคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ผู้ตอบไม่เห็นด้วยกับข้อความทั้งหมด มีค่าคะแนนเท่ากับ

1 คะแนน

การแปลผล	คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
	4.50 - 5.00	วัฒนธรรมองค์การแบบสร้างสรรค์ของหอผู้ป่วย อยู่ในระดับสูงมาก
	3.50 - 4.49	วัฒนธรรมองค์การแบบสร้างสรรค์ของหอผู้ป่วย อยู่ในระดับสูง
	2.50 - 3.49	วัฒนธรรมองค์การแบบสร้างสรรค์ของหอผู้ป่วย อยู่ในระดับปานกลาง
	1.50 - 2.49	วัฒนธรรมองค์การแบบสร้างสรรค์ของหอผู้ป่วย อยู่ในระดับต่ำ
	1.00 - 1.49	วัฒนธรรมองค์การแบบสร้างสรรค์ของหอผู้ป่วย อยู่ในระดับต่ำมาก

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งผู้วิจัยใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำของ Bass (1985) และใช้แบบประเมินภาวะผู้นำของวาสิณี วิเศษฤทธิ์ (2539) เป็นแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยลักษณะของภาวะผู้นำ 2 ลักษณะ คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่มีองค์ประกอบเป็นการสร้างบารมี การคำนึงถึงความเป็นเอกบุคคลและการกระตุ้นปัญญา ภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน ที่มีองค์ประกอบเป็นการให้รางวัล โดยมีเงื่อนไขและการจัดการโดยมีข้อยกเว้น จำนวน 60 ข้อ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง จำนวน	42 ข้อ (ข้อ 1 - 42)
- การสร้างบารมี	26 ข้อ (ข้อ 1 - 26)
- การคำนึงถึงความเป็นเอกบุคคล	6 ข้อ (ข้อ 27 - 32)
- การกระตุ้นปัญญา	10 ข้อ (ข้อ 33 - 42)
ภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน จำนวน	18 ข้อ (ข้อ 43 - 60)
- การให้รางวัลโดยมีเงื่อนไข	10 ข้อ (ข้อ 43 - 52)
- การจัดการโดยมีข้อยกเว้น	8 ข้อ (ข้อ 53 - 60)

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้ 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

บ่อยครั้งมาก	หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยแสดงพฤติกรรมดังกล่าวบ่อยครั้งมาก
บ่อยๆครั้ง	หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยแสดงพฤติกรรมดังกล่าวบ่อยๆครั้ง
เป็นบางครั้ง	หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยแสดงพฤติกรรมดังกล่าวเป็นบางครั้ง
นานๆครั้ง	หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยแสดงพฤติกรรมดังกล่าวนานๆครั้ง
ไม่เคยเลย	หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยไม่เคยแสดงพฤติกรรมดังกล่าวเลย

การแปลผล

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 - 5.00	ภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย อยู่ในระดับสูงมาก
3.50 - 4.49	ภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย อยู่ในระดับสูง
2.50 - 3.49	ภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย อยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	ภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย อยู่ในระดับต่ำ
1.00 - 1.49	ภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย อยู่ในระดับต่ำมาก

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีโครงสร้างอำนาจของ Kanter (1977) และแบบสอบถามการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานของรัตนดา ลีอวานิช (2539) เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย การได้รับอำนาจ ได้แก่ การได้รับทรัพยากร การได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนและการได้รับข้อมูลข่าวสาร การได้รับโอกาส ได้แก่ การได้รับความก้าวหน้าในงาน การได้รับการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและทักษะ และการได้รับคำยกย่องชมเชย รางวัลในการปฏิบัติงาน จำนวน 45 ข้อ

การได้รับอำนาจ จำนวน 28 ข้อ (ข้อ 1 - 28)

- การได้รับทรัพยากร 10 ข้อ (ข้อ 1 - 10)

- การได้รับการช่วยเหลือสนับสนุน 10 ข้อ (ข้อ 11 - 20)
  - การได้รับข้อมูลข่าวสาร 8 ข้อ (ข้อ 21 - 28)
- การได้รับโอกาส จำนวน 17 ข้อ (ข้อ 29 - 45)
- การได้รับความก้าวหน้าในงาน 5 ข้อ (ข้อ 29 - 33)
  - การได้รับการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและทักษะ 8 ข้อ (ข้อ 33 - 41)
  - การได้รับค่ายกย่องชมเชย รางวัลในการปฏิบัติงาน 4 ข้อ (ข้อ 42 - 45)

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้ 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความทั้งหมด มีค่าคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน
เห็นด้วย	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความนั้นบางส่วน มีค่าคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ผู้ตอบไม่แน่ใจกับข้อความดังกล่าว มีค่าคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ผู้ตอบไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นบางส่วน มีค่าคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ผู้ตอบไม่เห็นด้วยกับข้อความทั้งหมด มีค่าคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

การแปลผล

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 - 5.00	การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานของพยาบาลวิชาชีพ อยู่ในระดับสูงมาก
3.50 - 4.49	การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานของพยาบาลวิชาชีพ อยู่ในระดับสูง
2.50 - 3.49	การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานของพยาบาลวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานของพยาบาลวิชาชีพ อยู่ในระดับต่ำ
1.00 - 1.49	การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานของพยาบาลวิชาชีพอยู่ในระดับต่ำมาก

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ตรวจสอบหาความตรงของเนื้อหาและความเที่ยงของเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

1. การหาความตรงของเนื้อหา (Validity) นำแบบสอบถามที่สร้างและดัดแปลงไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมการวิจัยตรวจแก้ไขในขั้นต้น แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารทางการแพทย์บาลทั้งที่มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการทางการแพทย์บาลในสถาบันการศึกษาและสถาบันบริการทางการแพทย์บาลจำนวน 10 ท่าน ดังรายนามในภาคผนวกตรวจสอบความตรงตามโครงสร้างของเนื้อหา ความถูกต้องเหมาะสมทางภาษา ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความครอบคลุมของเนื้อหา เกณฑ์การให้คะแนน การแปลผล และความถูกต้องของการวัด แล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา โดยถือเกณฑ์ความเห็นสอดคล้องและการยอมรับของผู้ทรงคุณวุฒิร้อยละ 80 นำมาพิจารณาปรับปรุงเครื่องมือ ดังนี้

แบบสอบถามวัฒนธรรมองค์การของหอผู้ป่วย

ปรับความชัดเจนของภาษา	3 ข้อ
ปรับปรุงการใช้ภาษา	10 ข้อ
ตัดทอนข้อความให้รวมอยู่ในข้อเดียวกัน	2 ข้อ
เพิ่มข้อความในข้อความ	1 ข้อ

แบบสอบถามภาวะผู้นำ

ปรับความชัดเจนของภาษา	1 ข้อ
-----------------------	-------

แบบสอบถามการเสริมสร้างพลังอำนาจ

ปรับความชัดเจนของภาษา	4 ข้อ
ปรับปรุงการใช้ภาษา	1 ข้อ
ตัดทอนข้อความให้รวมอยู่ในข้อเดียวกัน	6 ข้อ
เพิ่มข้อความในข้อความ	1 ข้อ

ส่วนเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลผล
กำหนดไว้

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นด้วยกับเกณฑ์ที่

หลังจากปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผ่านการเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วได้แบบสอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การของหอผู้ป่วยจำนวน 16 ข้อ (เดิม 18 ข้อ) แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยจำนวน 60 ข้อ (เดิม 60 ข้อ) และแบบสอบถามเกี่ยวกับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานจำนวน 45 ข้อ (เดิม 50 ข้อ) และนำไปหาความเที่ยงต่อไป

2. การหาความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ทดลองใช้แบบสอบถามที่โรงพยาบาลระยอง จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้มาหาความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach 's coefficient alpha) โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum Si^2}{St^2} \right\}$$

โดย n = จำนวนข้อคำถาม

Si^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

St^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมในแบบสอบถามทั้งหมด

จากนั้นนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลจริง และนำมาหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามอีกครั้ง ได้ค่าความเที่ยงดังที่แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามวัฒนธรรมองค์การของหอผู้ป่วย ภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย และการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานของพยาบาลวิชาชีพ

แบบสอบถาม	ค่าความเที่ยง	
	ทดลองใช้ n=30	เก็บจริง n=766
ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัฒนธรรมองค์การ แบบสร้างสรรค์	.9086	.9299
ตอนที่ 3 แบบสอบถามภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย	.9786	.9829
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	.9797	.9789
ภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน	.9093	.9472
ตอนที่ 3 แบบสอบถามการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน	.9372	.9654
การได้รับอำนาจ	.9027	.9464
การได้รับโอกาส	.8811	.9295
รวมทั้งฉบับ	.9774	.9797

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป ทั้งหมด 24 แห่ง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตไปยังผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั้งหมดพร้อมแบบสอบถาม 1 ชุด
3. ส่งแบบสอบถามผ่านหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลของโรงพยาบาลแต่ละแห่ง พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบแบบสอบถามที่จัดเตรียมไว้เป็นชุดสำหรับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมซองเปล่าติดแสตมป์เจ้าหน้าที่อยู่ของผู้วิจัยเพื่อส่งกลับทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลหรือผู้เกี่ยวข้องในแต่ละ

โรงพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อมอบให้ผู้ตอบแบบสอบถามตามที่ระบุชื่อไว้หน้าของ โดยขอความร่วมมือในการส่งข้อมูลกลับภายใน 4 สัปดาห์ เริ่มตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2541 ถึงวันที่ 20 มีนาคม 2541 ได้รับแบบสอบถามกลับจำนวน 783 ชุด จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 784 ชุด

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 766 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.7 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

5. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) ดังรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงานและระดับตำแหน่งด้วยสถิติความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์วัฒนธรรมองค์การของหอผู้ป่วย ภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย และการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จำแนกตามรายด้านและโดยรวม

3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานของพยาบาลวิชาชีพด้วยการใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square) และหาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การของหอผู้ป่วย ภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยกับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และสร้างสมการพยากรณ์การเสริมสร้างพลังอำนาจในงานของพยาบาลวิชาชีพจากตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล วัฒนธรรมองค์การของหอผู้ป่วยและภาวะผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วย ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

3.1 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน และแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2534)

เมื่อ r เข้าใกล้ 1.00	สูงกว่า 0.90	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
	ระหว่าง 0.70 - 0.90	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
	ระหว่าง 0.30 - 0.70	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
	ระหว่าง 0.30 และต่ำกว่า	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ส่วนเครื่องหมาย + หรือ - แสดงถึงลักษณะของความสัมพันธ์ คือถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก หมายความว่าข้อมูลทั้งสองมีลักษณะตามกัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบ หมายความว่าข้อมูลทั้งสองมีลักษณะตรงข้ามกัน

3.2 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยการทดสอบค่าที (t - test)

3.3 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์

3.4 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยทดสอบค่าเอฟ (Overall F - Test)

3.5 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ (b) ในรูปคะแนนดิบ

3.6 ทดสอบค่า F เพื่อทดสอบค่า b ของพยากรณ์แต่ละตัว

3.7 หาค่าคงที่ของสมการพยากรณ์

3.8 สร้างสมการในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมดที่ระดับ .05